

Tutoriat 1 - Geometrie I

Ex 1 i) Se dau următoarele coordonate polare $(r, \theta) = (5, \frac{\pi}{4})$. Aflați coordonatele carteziene.

ii) Se dau următoarele coordonate carteziene $(x, y) = (3, 3)$. Aflați coordonatele polare.

SOL

$$i) \begin{cases} x = r \cos \theta = 5 \cdot \cos \frac{\pi}{4} = \frac{5\sqrt{2}}{2} \\ y = r \sin \theta = 5 \cdot \sin \frac{\pi}{4} = \frac{5\sqrt{2}}{2} \end{cases}$$

$$\text{Deci, } (x, y) = \left(\frac{5\sqrt{2}}{2}, \frac{5\sqrt{2}}{2} \right)$$

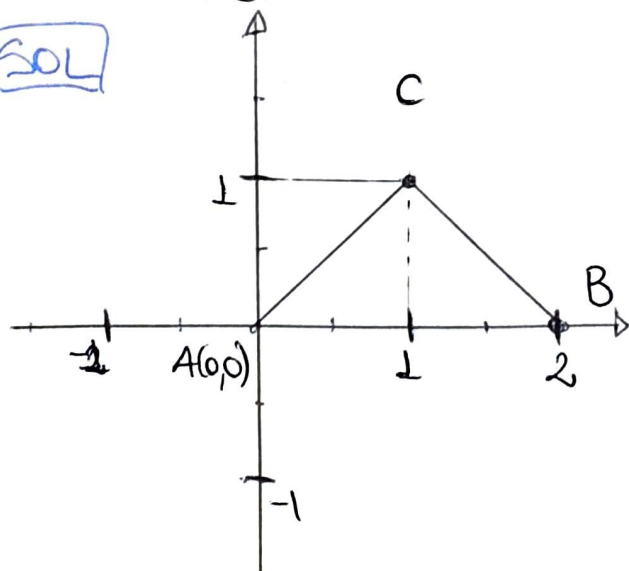
$$ii) r = \sqrt{x^2 + y^2} = \sqrt{18} = 3\sqrt{2}$$

$$\tan \theta = \frac{y}{x} = \frac{3}{3} = 1 \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{4}$$

$$\text{Deci, } (r, \theta) = (3\sqrt{2}, \pi/4)$$

Ex 2. Fie $A(0,0)$, $B(2,0)$, $C(1,1)$. Determinați în 2 moduri aria ΔABC .

SOL



Metoda 1

$$A_{\Delta ABC} = \frac{|A|}{2}$$

$$\Delta = \begin{vmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = (-1)^{1+3} \cdot 1 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = (-1)^4 \cdot 2 = 2$$

- 1 -

$$A_{\triangle ABC} = \frac{|2|}{2} = \frac{2}{2} = 1.$$

Metoda 2

Avem $AB = 2$, $AC = BC = \sqrt{2} \Rightarrow \triangle ABC$ isoscel cu baza AB

De asemenea, $AB^2 = AC^2 + BC^2 \Rightarrow$ (reciprocă T. Pitagora) \Rightarrow

$$\Rightarrow \triangle ABC \text{ dreptunghiuc în } C \Rightarrow A_{\triangle ABC} = \frac{C_1 \cdot C_2}{2} = \frac{AC \cdot BC}{2}$$

$$A_{\triangle ABC} = \frac{\sqrt{2} \cdot \sqrt{2}}{2} = \frac{2}{2} = 1.$$

Ex 3. Determinați ecuația dreptei d ce conține punctul $M_1(3, 4)$ și:

a) are un vector director $\vec{u}_d = (5, 6)$

b) conține și punctul $M_2(1, 2)$

c) are vectorul normal $\vec{n}_d = (2, 4)$

SOL

$$a) d: \frac{x-3}{5} = \frac{y-4}{6} = t \Rightarrow d: 6x-18 = 5y-20$$

$$d: 6x - 5y + 2 = 0 \text{ (ec. generală)}$$

$$d: \begin{cases} x = 3 + 5t \\ y = 4 + 6t, t \in \mathbb{R} \end{cases} \text{ (ec. parametrică)}$$

b) $M_1(3, 4), M_2(1, 2)$

Fie d_1 dreapta determinată de M_1 și M_2 .

$$d_1: \frac{x-3}{1-3} = \frac{y-4}{2-4} \Leftrightarrow \frac{x-3}{-2} = \frac{y-4}{-2} \Leftrightarrow x-3 = y-4$$

$$d_1: x - y + 1 = 0 \text{ (ec. generală)}$$

$$d_1: \begin{cases} x = -2t + 3 \\ y = -2t + 4 \end{cases} \text{ (ec. parametrică)}$$

$$c) M_1(3,4), \vec{n}_d = (2,4)$$

$$\text{Fie } M(x,y) \in d \Rightarrow \vec{n}_d \cdot \vec{MM}_1 = 0 \Rightarrow \vec{n}(\vec{r} - \vec{r}_1) = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow (2,4) \cdot (x-3, y-4) = 0 \Rightarrow 2x - 6 + 4y - 16 = 0$$

$$2x + 4y - 22 = 0 \quad | :2$$

$$d: x + 2y - 11 = 0$$

Ex 4. Fie $A(2,-1)$, $d: x - y + 1 = 0$. $A \in d'$, unde $d' \perp d$.

a) Aflați ec. lui d'

b) $\text{dist}(A, d) = ?$

c) Scrieți ecuația lui d sub diverse forme carteziane

SOL

$$a) d: x - y + 1 = 0 \Rightarrow \vec{n}_d = (1, -1)$$

$$\text{Deoarece } d \perp d' \Rightarrow \vec{n}_d = \vec{u}_{d'} = (1, -1)$$

$$\left. \begin{array}{l} A(2, -1) \in d' \\ \vec{u}_{d'} = (1, -1) \end{array} \right\} \Rightarrow d': \frac{x-2}{1} = \frac{y+1}{-1} \Rightarrow d': 2-x = y+1$$

$$d': x + y - 1 = 0$$

$$b) \text{dist}(A, d) = \frac{|2 \cdot 1 + (-1) \cdot (-1) + 1|}{\sqrt{1+1}} = \frac{|4|}{\sqrt{2}} = \frac{4}{\sqrt{2}} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

$$c) d: x - y + 1 = 0 \quad (\text{ec. generală})$$

$$d: y = x + 1 \quad (\text{ec. explicită})$$

$$d: x - y = -1 \quad | : (-1) \Rightarrow d: \frac{x}{-1} + \frac{y}{1} = 1 \quad (\text{ec. prin tăieturi})$$

$$d: x - y + 1 = 0 \quad | : \sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{2} \Leftrightarrow \frac{x}{\sqrt{2}} - \frac{y}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} = 0 \quad | : (-1)$$

$$d: -\frac{x}{\sqrt{2}} + \frac{y}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}} = 0 \quad (\text{ec. formă normală})$$

$$p = \frac{1}{\sqrt{2}} > 0.$$

$$\begin{cases} \cos \theta = -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ \sin \theta = \frac{1}{\sqrt{2}} \end{cases} \Rightarrow \theta = \pi - \frac{\pi}{4} = \frac{3\pi}{4}$$

Ex 5. Determinați valoarea parametrului $m \in \mathbb{R}$ a.î.

$d_1: mx + y - 2 = 0$ și $d_2: x - y + 2m = 0$ să fie paralele.

SOL

metoda I

Dacă două drepte sunt paralele, atunci $\frac{a_1}{a_2} = \frac{b_1}{b_2} \neq \frac{c_1}{c_2}$.

$$\frac{m}{1} = \frac{1}{-1} \Rightarrow m = -1 \in \mathbb{R}.$$

$$\frac{c_1}{c_2} = \frac{-2}{2m} = 1 \neq \frac{b_1}{b_2} = -1 \checkmark \Rightarrow m = -1 \in \mathbb{R}.$$

metoda II

Avem sistemul $\begin{cases} mx + y = 2 \\ x - y = -2m \end{cases}$ cu $\overline{A} = \left(\begin{array}{cc|c} m & 1 & 2 \\ 1 & -1 & -2m \end{array} \right)$
 $\underbrace{\hspace{10em}}_A$

Pentru a avea drepte paralele ne raportăm la cazul $\det(A) = 0$

$$\det(A) = -m - 1 = 0 \Rightarrow m = -1$$

De asemenea, $\Delta_c \neq 0$.

$$\text{Verificăm } \Delta_c = \begin{vmatrix} m & 2 \\ 1 & -2m \end{vmatrix} = -2m^2 - 2$$

$$\text{Pt. } m = -1 \Rightarrow \Delta_c = -4 \neq 0 \checkmark.$$

Ex 6. Fie $d_1: y = 2x$. Aflați ecuația dreptei d_2 , unde $d_1 \parallel d_2$ și $A(3, 4) \in d_2$.

SOL Metoda I

$$d_1: y = 2x \text{ în formă explicită} \Rightarrow m_{d_1} = 2$$

$$d_1 \parallel d_2 \Rightarrow m_{d_1} = m_{d_2} = 2$$

$$\begin{cases} m_{d_2} = 2 \\ A(3,4) \in d_2 \end{cases} \Rightarrow d_2: y - 4 = 2(x - 3)$$
$$d_2: y - 2x + 2 = 0$$

Metoda II

$$d_1: 2x - y = 0 \Rightarrow \vec{n}_{d_1} = (2, -1) \Rightarrow \vec{u}_{d_1} = (1, 2)$$

$$d_1 \parallel d_2 \Rightarrow \vec{u}_{d_1} = \vec{u}_{d_2} = (1, 2)$$

$$d_2: \frac{x-3}{1} = \frac{y-4}{2} \Rightarrow d_2: 2x - 6 = y - 4$$
$$d_2: y - 2x + 2 = 0$$

Metoda III

$$d_1: 2x - y = 0$$

$$d_1 \parallel d_2 \Rightarrow d_1 \text{ și } d_2 \text{ diferă printr-o constantă} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow d_2: 2x - y + c = 0.$$

$$A(3,4) \in d_2 \Rightarrow 2 \cdot 3 - 4 + c = 0$$

$$6 - 4 + c = 0 \Rightarrow c = -2 \Rightarrow d_2: 2x - y - 2 = 0$$

Ex 4. Fie $M = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 3x^2 - 3y^2 + 8xy = 0\}$

a) Să se arate că M este reuniunea a două drepte concurente, perpendiculare.

b) Precizați ecuațiile polare pentru dreptele cerute.

SOL metoda I

1) $y=0 \Rightarrow x=0 \Rightarrow$ punctul $O(0,0)$

2) $y \neq 0 \Rightarrow 3x^2 - 3y^2 + 8xy = 0 \quad | : y^2$

$$3\left(\frac{x}{y}\right)^2 + 8 \cdot \frac{x}{y} - 3 = 0$$

$$\frac{x}{y} \stackrel{\text{not.}}{=} t \Rightarrow 3t^2 + 8t - 3 = 0$$

$$\Delta = 64 + 4 \cdot 9 = 100$$

$$t_{1,2} = \frac{-8 \pm 10}{6} \begin{cases} t_1 = -3 \\ t_2 = \frac{1}{3} \end{cases}$$

$$\begin{cases} t_1 = -3 \Rightarrow \frac{x}{y} = -3 \Rightarrow d_1: x = -3y \Rightarrow d_1: x + 3y = 0 \text{ cu } \vec{n}_{d_1} = (1, 3) \\ t_2 = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{1}{3} \Rightarrow d_2: y = 3x \Rightarrow d_2: 3x - y = 0 \text{ cu } \vec{n}_{d_2} = (3, -1) \end{cases}$$

$$d_1 \cap d_2 = \{O\}$$

$$\vec{n}_{d_1} \cdot \vec{n}_{d_2} = 3 - 3 = 0 \Rightarrow d_1 \perp d_2$$

metoda II

$$3x^2 - 3y^2 + 8xy = 0 \Rightarrow 3x^2 - 9xy - xy - 3y^2 = 0$$

$$3x(x+3y) - y(x+3y) = 0$$

$$\underbrace{(3x-y)}_{d_2} \underbrace{(x+3y)}_{d_1} = 0 \text{ dreptele cerute}$$

b) $d_1: x+3y=0 \Rightarrow r \cos \theta + 3r \sin \theta = 0$

$d_2: 3x-y=0 \Rightarrow 3r \cos \theta - r \sin \theta = 0.$